

Yenidoğan Dönemindeki İki Bebeğe Pandemik İnfluenza

Pandemic Influenza in Two Newborns

Medine Aysin Taşar, Yasemin Arıkan, Fatma İnci Arıkan, Yıldız Dallar
Sağlık Bakanlığı, Ankara Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Çocuk Kliniği, Ankara, Türkiye

Özet

Domuzlardan bulaşan yeni influenza A (H1N1) virüsü ilk kez Nisan 2009'da Meksika'dan bildirilmiş olup, enfeksiyon buradan tüm dünyaya yayılarak 21. yüzyılın ilk pandemisi olarak kabul edilmiştir. Dünya Sağlık Örgütü verilerine göre Amerika ve Avrupa bölgelerinde en yüksek hastalık hızı çocuk ve genç erişkinlerde saptanmıştır. Pandemik influenza A (H1N1) virüsünün hızla yayılmasına rağmen olguların büyük bir kısmında hastalığın hafif seyrettiği bildirilmektedir. Dünya Sağlık Örgütü tarafından iki yaşından küçük olmak, süregen hastalığı olmak, aspirin tedavisi almak çocuklarda şiddetli hastalık için risk faktörü olarak kabul edilmiştir.

Literatürde bildirilen en küçük hasta 21 günlüktür. Kliniğimizde takip ettiğimiz pandemik influenza virüsü ile enfekte olduğu doğrulanan ve komplikasyonsuz iyileşen yenidoğan dönemindeki iki olgunun sunulması amaçlanmıştır. (*Çocuk Enf Derg* 2010; 4: 120-2)

Anahtar kelimeler: Pandemik influenza, yenidoğan, influenza

Abstract

The new influenza A (H1N1) virus of swine origin was first described from Mexico in April 2009. Subsequently spreading all over the world, it was considered to be the first pandemic of the 21st century. According to data from the World Health Organization (WHO), the highest disease rates in American and European regions were reported among children and young adults. Despite the highly contagious nature of pandemic influenza, most cases displayed a mild course. WHO declared the risk factors for severe disease in children as ongoing chronic disease, intake of aspirin and age below two-years.

The youngest patient reported in the literature is 21 days old. We would like to present two neonatal cases with verified pandemic influenza, who recovered without any complications.

(*Çocuk Enf Derg* 2010; 4: 120-2)

Key words: Pandemic influenza, neonate, influenza

Giriş

Domuzlardan bulaşan yeni influenza A (H1N1) virüsü ilk kez Nisan 2009'da Meksika'dan bildirildi. Enfeksiyon buradan tüm dünyaya yayıldı ve 21. yüzyılın ilk pandemisi olarak kabul edildi (1).

Pandemik influenzayı mevsimsel influenzadan ayıran özelliklerden ilki toplumun büyük kısmının özellikle çocuk ve genç erişkinlerin bu virüse karşı immunitésinin zayıf olması veya hiç olmaması, diğeri ise virüsün aynı yaş grubunda alt solunum yollarını etkileyip hızlı ilerleyen pnömoniye neden olmasıdır (1).

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) verilerine göre Amerika ve Avrupa bölgelerinde en yüksek has-

talık hızı çocuk ve genç erişkinlerde saptanmıştır. Olguların çoğu 5-19 yaşları arasındadır (%52.6) (2-4).

Pandemik influenza A (H1N1) virüsünün hızla yayılmasına rağmen olguların büyük bir kısmında hastalığın hafif seyrettiği bildirilmektedir (5,6). Hastaneye yatırılan çocuk olguların büyük kısmında risk faktörü olarak iki yaşın altında olmak ve süregen hastalıklar özellikle astım bildirilmektedir (7,8).

Literatürde bildirilen en küçük olgu 21 günlüktür (9). Bu yazıda kliniğimizde takip ettiğimiz pandemik influenza virüsü ile enfekte olduğu doğrulanan, komplikasyonsuz iyileşen, yenidoğan dönemindeki iki olgu sunulmuştur.

Geliş Tarihi: 25.03.2010
Kabul Tarihi: 23.06.2010

Yazışma Adresi:
Correspondence Address:
Dr. Medine Aysin Taşar
Sağlık Bakanlığı, Ankara
Eğitim ve Araştırma
Hastanesi, Çocuk Kliniği,
Ankara, Türkiye
Tel.: +90 312 595 32 54
E-posta:
aysintasar@yahoo.com
doi:10.5152/ced.2010.19

Olgu 1

Yirmi sekiz günlük erkek bebek, iki gün önce başlayan öksürük, burun akıntısı ve ateş şikayetleriyle getirildi. Öyküsünden olgunun ailesinde gribal şikayetleri olan kişilerin bulunduğu ve bunlarla yakın temas içinde olduğu öğrenildi. Olgunun yapılan muayenesinde ateş 38°C, genel durumu iyi, bilinci açıktı. Seröz burun akıntısı, orofarinkste hiperemi ve akciğer seslerinde hafif kabalaşma dışında sistem muayeneleri doğaldı. Yenidoğan refleksleri normal olarak saptandı. Tam kan sayımında beyaz küresi 4200/mm³, CRP 0.5 mg/dl, tam idrar tetkiki normal olarak bulundu; akciğer filminde infiltrasyon saptanmadı. Olgu gözlem altına alındı. Burun ve boğaz sürüntü örnekleri, Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanlığı'nda gerçek zamanlı polimeraz zincir reaksiyonu (RT-PCR) ile değerlendirilmek üzere gönderildi. Riskli grupta olduğu için tedavi dozunda oseltamivir başlandı ve anne sütü ile beslenmeye devam edildi. Olgudan yollanan sürüntü örneklerinde H1N1 pozitif olarak geldi. Takibinin ikinci gününde ateşi düşen olgunun tedavisi 5 güne tamamlandı. Olgunun iki gün ve bir hafta sonraki kontrolünde ailenin şikayeti yoktu ve fizik muayenesi normal olarak değerlendirildi.

Olgu 2

Yirmi dokuz günlük erkek bebek iki gün önce başlayan ateş ve öksürük şikayetleri ile getirildi. Olgunun yapılan muayenesinde genel durumu iyi, aktivitesi normal idi. Ateş 38.2°C, sPO2 %97, solunum sistemi muayenesinde solunum sayısı 70/dk idi ve dinlemekle nadir ral duyuldu. Akciğer filminde interstisyel infiltrasyonla uyumlu görünüm tespit edildi. Tam kan sayımında beyaz küresi 5000/mm³, CRP 4 mg/dl, tam idrar tetkiki normal olarak bulundu. Öyküsünde kardeşlerinin son bir haftadır gribal şikayetlerinin olduğu öğrenildi. Olgu, alt solunum yolu enfeksiyonu ve pandemik influenza şüphesiyle yatırıldı; kan, idrar kültürleri ve RT-PCR için burun ve boğaz sürüntüleri gönderildi. Damar içi antibiyotik (ampisilin+gentamisin) ve oseltamivir tedavisi başlandı. Anne sütü ile beslenmeye devam edildi. Olgunun RT-PCR sonucu pozitif olarak geldi, kültür sonuçlarında üreme olmadı. Takibinde tedavinin ikinci gününde genel durumu ve beslenmesi düzeldi, ateşi düştü. Tedavisi beş güne tamamlanarak taburcu edildi. Taburculuk sonrası ikinci günde ve bir hafta sonraki kontrolünde ailenin şikayeti yoktu ve fizik muayenesi normal olarak değerlendirildi.

Tartışma

Pandemik influenza olgularının büyük bir kısmında hastalığın hafif seyrettiği bildirilmekle birlikte pnömoni ve ölüme kadar ilerleyebilen ağır hastalığa da neden olabilmektedir (5,6,9). Mevsimsel influenzada hastaneye yatışı

gerektiren hastalık 65 yaş üstü ve 5 yaş altında sık görülürken pandemik influenzada hastaneye yatışların yarısı 18 yaşından küçüklerde bildirilmiştir (9). Çocukluk yaş grubunda olguların %60-79 kadarında altta yatan süregen bir hastalık bulunmaktadır (8,9).

Amerika Birleşik Devletleri ve Kanada'da enfeksiyonun ilk beş yaşta görülme sıklığı 22.9-40/100 000 olarak bildirilmiştir (8,10). Bundan farklı olarak, Almanya'daki erken verilere göre ise iki yaş altı sıklık daha az (5/100 000) bildirilmiş ve tüm olguların %2'si 5 yaş altında saptanmıştır. Bu yayında sıfır yaşta olgu görüldüğü bildirilmemesine rağmen en küçük yaş bildirilmemiştir (11). Literatürde bildirilen en küçük vaka 21 günlük bir yenidoğandır ve olgunun takibi hakkında bilgi verilmemiştir (9). Takip ettiğimiz iki olgunun yaşları 28 ve 29 gün olarak değişmekteydi.

Hastalığın inkübasyon periyodu yaklaşık olarak 2-3 gündür, ama 7 güne kadar uzayabilir. Hastalığın bulguları mevsimsel influenza ile benzerlik göstermekle birlikte çocuklarda solunum sıkıntısı, öksürük, ateş gibi bulguların yanı sıra özellikle mide-bağırsak sistemine ait bulgular daha sık görülmektedir (1,4). Pandemik gripi olan yenidoğan bebekler ve küçük çocuklar, apne, sepsise bağlı hipotermi ya da hipertermi, hızlı nefes alma, siyanoz, uykuya meyil, beslenmede bozulma ve dehidratasyon gibi bulgularla da getirilebilir (12). Olgularımız yaklaşık 2 gün önce başlayan mevsimsel griple uyumlu (ateş, öksürük) şikayetlerle getirilmişti. Her iki olguda da ağır hastalık bulguları gelişmedi.

Dünya Sağlık Örgütü tarafından iki yaşından küçük olmak, süregen hastalığı olmak, aspirin tedavisi almak çocuklarda şiddetli hastalık için risk faktörü olarak kabul edilmiştir (1). Olgularımızın şikayetleri başladığında yenidoğan döneminde oldukları için ağır enfeksiyon açısından riskli kabul edildiler ve yatırılarak takip ve tedavi altına alındılar.

ABD Hastalık Kontrol ve Korunma Merkezi tarafından çocuklarda 276 ölüm bildirilmiştir; bunların 49'u 2 yaşın altındadır (13). Olgularımızdan birinde alt solunum yolu enfeksiyonu saptandı, izleminde yoğun bakım ihtiyacı gelişmedi. Takip ettiğimiz yenidoğan olgularında şiddetli hastalık bulguları görülmedi ve sağlıklı olarak taburcu edildiler.

Anne sütü yolu ile H1N1 bulaşma riski bilinmemekle birlikte viremi nadir görüldüğü için beklenmemektedir. Bulguları olan annelerin el temizliğine ve damlacık korunma önlemlerine dikkat etmeleri önerilmektedir. Anne sütü ile beslenmenin enfeksiyon ve ağır hastalık nedeniyle hastaneye yatışı azalttığı bildirilmektedir (14,15). Sunulan olguların ikisinde de anne sütü ile beslenmeye devam edildi. Bebeklerin hafif hastalık geçirmelerinin nedeninin anne sütü almaları olduğunu düşünüldü.

Grip belirtisi olan 2 yaşından küçük ve süregen hastalığı olan bütün çocuklara antiviral tedavi (oseltamivir) verilmesi önerilmektedir (1). Özellikle erken dönemde, ilk 48 saatte, antiviral tedavinin başlanması hastalık gidişi ve komplikasyonlarını azalttığı bildirilmektedir (1,9). Olgularımızda başvuru anında tetkikleri yapıldıktan sonra antiviral tedavi (oseltamivir) başlandı ve tedavileri 5 güne tamamlanarak kesildi. Tedavi sırasında ilaca bağlı herhangi bir yan etki görülmedi.

Pandemik influenza enfeksiyonu her yaş grubundan insanı etkiliyor olmasına karşın özellikle iki yaş altındaki çocuklarda ağır enfeksiyona neden olmaktadır. Buna rağmen sunduğumuz yenidoğan döneminde olan olgular enfeksiyonu hafif geçirmiştir. Bu sonuçta anne sütünün etkisi ile birlikte annenin daha önce geçirdiği influenza enfeksiyonuna karşı oluşan antikorların da etkili olabileceği düşünülmüştür.

Kaynaklar

1. World Health Organization. Clinical management of human infection with pandemic (H1N1) 2009: Revised guidance, November 2009. Erişim: http://www.who.int/csr/resources/publications/swineflu/clinical_management/en/index.html. Erişim tarihi: 12 Aralık 2009.
2. Epidemiological summary of pandemic influenza A (H1N1) 2009 virus – Ontario, Canada, June 2009. Weekly epidemiological record, World Health Organization. 2009; 47: 485-92.
3. ECDC working group on influenza A(H1N1)v. Preliminary analysis of influenza A (H1N1) individual and aggregated case reports from EU and EFTA Countries. Euro Surveill 2009; 14:1-5.
4. Novel Swine-Origin Influenza A (H1N1) Virus Investigation Team, Dawood FS, Jain S, Finelli L, Shaw MW, Lindstrom S, Garten RJ, Gubareva LV, Xu X, Bridges CB, Uyeki TM. Emergence of a novel swine-origin influenza A (H1N1) virus in humans. N Engl J Med 2009; 360: 2605-15.
5. World Health Organization. World now at the start of 2009n influenza pandemic. Geneva:WHO; 2009. Erişim: http://www.who.int/mediacentre/news/statements/2009/h1n1_pandemic_phase6_20090611/en/index.html. Erişim tarihi: Aralık 2009.
6. World Health Organization. Influenza A (H1N1): WHO announces pandemic alert phase 6, of moderate severity. Copenhagen:WHO;2009. Erişim: http://www.euro.who.int/mediacentre/PR/2009/20090611_1.
7. Centers for Disease Control and Prevention (CDC). Hospitalized patients with novel influenza A (H1N1) virus infection - California, April-May, 2009. MMWR 2009; 58: 536-41.
8. O’Riordan S, Barton M, Yau Y, Read E.S, Allen U, Tran D. Risk factors and outcomes among children admitted to hospital with pandemic H1N1 influenza. CMAJ 2010; 182: 39-44.
9. Jain S, Kamimoto L, Bramley AM et al. 2009 Pandemic Influenza A (H1N1) Virus Hospitalizations Investigation Team. Hospitalized patients with 2009 H1N1 influenza in the United States, April-June 2009. N Engl J Med 2009; 361: 1935-44.
10. Centers for Disease Control and Prevention (CDC). Novel H1N1 Flu: Facts and Figures. Erişim: <http://www.cdc.gov/h1n1flu/surveillanceqa.htm> Erişim tarihi:22 Aralık 2009.
11. Gilsdorf A, Poggensee G; Working Group Pandemic Influenza A(H1N1)v. Influenza A(H1N1)v in Germany: the first 10,000 cases. Euro Surveill 2009; 14(34). pii: 19318.
12. Turkish Ministry of health. Erişim: <http://www.grip.gov.tr/images/stories/pdf/vakayonetimrehber.pdf> Erişim tarihi: 25 Aralık 2009.
13. Centers for Disease Control and Prevention (CDC). Fluview.2009-2010 Influenza Season Week 20 ending May 22, 2010.
14. Satpathy HK, Lindsay M, Kawwass JF. Novel H1N1 virus infection and pregnancy. Postgrad Med 2009; 121: 106-12.
15. Centers for Disease Control and Prevention (CDC).Pregnant Women and Novel Influenza A (H1N1) Virus: Considerations for Clinicians, June 30, 2009. Erişim:http://www.cdc.gov/h1n1flu/clinician_pregnant_guidance.htm . Erişim tarihi:22 Aralık 2009.